

DIALOGEJA
TASA-ARVOSTA

Keskustelun yhteenvedo -Rovaniemi

OPETUSHALLITUS
UTBILDINGSSTYRELSEN

DIALOGEJA TASA-ARVOSTA

- Viisi tapahtumaa eri puolilla Suomea: Turku, Joensuu, Rovaniemi, Jyväskylä, Vaasa
- Päätapahtumana on ollut Erätauko-dialogi, jossa pureuduttu koulutukselliseen tasa-arvoon.

- Päätapahtuman lisäksi ollut työpajoja, tietoiskuja ja tiedotustilaisuuksia, joissa käsitelty kunkin paikkakunnan koulutusalan ammattilaisille, päättäjille ja muille aiheesta kiinnostuneille ajankohtaisia aiheita.

DIALOGER OM JÄMLIKHET

- Tavoitteena ollut rakentaa yhteistä ymmärrystä koulutuksellisesta tasa-arvosta sekä tiivistää yhteistyötä ja vuorovaikutusta.

Kunkin alueen yhteenveto nähtävillä Opetushallituksen sivuilla:
https://www.oph.fi/dialogeja_tasa_arvosta

Rovaniemen Erätauko-dialogi

- Tilaisuus järjestettiin Hotelli Santa Clausissa 29.11. klo 12.30–16.00
- Osallistujia oli kaikkiaan 33 (joista OPH:n väkeä oli 9)
- Pienryhmiä keskustelussa oli neljä
- Keskustelijoista suurin osa edusti koulutusalan ammattilaisia (opettajia ja rehtoreita eri koulutusasteilta, kouluhallinnon edustajia ja tutkijoita). Mukana oli myös maahanmuuttajien opettaja sekä erityisopetuksen koordinaattori.
- Osallistujat tulivat Lapin eri kunnista. Rovaniemen lisäksi osallistujia oli Inarista, Kolarista, Muoniosta ja Sallasta. Iltakoulussa oli osallistujia myös muista Lapin alueen kunnista.

Mistä keskusteltiin?

- Keskusteltiin koulutuksellisesta tasa-arvosta Lapissa
- Mitkä asiat sitä edistävät, mitkä estävät?
- Koulutuksen saavutettavuudesta
- Ihmiskeskeisyydestä ja empatiasta palveluissa sekä ”arjen olkapään” tarpeesta nuorilla
- Ohjauksen roolista ja merkityksestä
- Läsnäolevan ja kuuntelevan aikuisten tarpeesta
- Toimintakulttuurin merkityksestä ennaltaehkäisevässä toiminnassa
- Sosiaalihuollosta ja aluepoliittisista näkökulmista
- Opetuksen resursseista

Mitkä olivat keskeiset oivallukset keskustelusta?

- Sivistyksen takaamiseksi tarvitaan toimintakulttuuria, joka toimii lapsen eduksi
- Vain yhdessä tekemällä ja muuttamalla toimintakulttuuria voimme lisätä koulutuksellista tasa-arvoa
- Tasa-arvon monta ulottuvuutta
- Kasvatuskumppanuuksien tärkeys
- Ei ammattiryhmien välinen ajatustenvaihto antaa uusia mahdollisuuksia
- Tarvitsemme läsnäoloa. Se tarkoittaa sitä, että nuorella on tunne siitä, että kaikki aikuiset ovat läsnä hänen elämässään
- Vaikka resurssit vähenevät, aina keksitään ratkaisuja ja mennään eteenpäin
- Yritystoiminta vyöryy voimalla koulutukseen
- Paitsi rahan määrällä myös sen järkevällä käytöllä on suuri merkitys
- Yksilölliset ratkaisut kaikille oppijoille
- Miten löydetään jokaiselle nuorelle aikuinen, joka vähintään kerran kuussa kysyy: Mitä sinulle kuuluu?

Mitä uutta tai yllättävää keskustelussa nousi esille?

- Suomen vahvuus on se, että erilaisia oppimispolkuja voidaan käyttää, eivätkä ne rajaa toisiaan pois. Tästä tietoisuutta pitäisi nostaa ja lisätä sen yleistä hyväksyntää.
- Kun kaikki nuoret eivät ole järjestelmässä, miten järjestelmä joustaa niin, että heidät saadaan mukaan, eikä vain tue oletettua?
- Kenellä vastuu edistää tai estää tasa-arvoa?
- Rajapintoja tulisi rikkoa enemmän, sillä hallinnonalojen väliset siilot ovat edelleen voimakkaasti läsnä.
- Suomessa luokanopettajan rooli tuen pohtimisessa on minimaalinen rooli. Tulisi olla järjestelmällinen rakenne, että opettajan on otettava se rooli.
- Opettajuuden muutos on valtava, miten se näkyy koulutuksessa.
- Oppikirjan ja opsin välinen dilemma

Mitkä asiat jäivät epäselviksi?

- Miten pieni kunta voisi olemassa olevilla resursseilla tukea, kun vaihtoehtoja on vähän?
- Tulevaisuususkon luomiseen tarvitaan sekä ammattilaisia että perhettä. Miten autetaan perhettä tukemaan nuorta?
- Miten ammattilainen voi rajata työtä ja ajankäyttöä säilyttäen ammattilaisuuden sekä jaksakseen työssään?
- Tietosuojaan haasteet ja hallinnon rajojen esteet
- Ovatko jotkin asiat liikaa yksittäisen viranhaltijan aktiivisuudesta kiinni (esim. sosiaalipuolella)?
- Miksi kunnilla (tai millään taholla) ei ole velvoitetta järjestää perusopetusta aikuisille?

- Alueellinen tasa-arvo vaihtelee Lapissa voimakkaasti (kaupunki vs. pienet paikkakunnat), samoin perheiden sosio-ekonominen asema, ei mahdollisuuksien tasa-arvoa (esim. samoja kielenopiskelumahdollisuuksia)
- Nuorten palautteen mukaan palveluissa ei ole Ihmiskeskeisyyttä ja empatiaa, erityisesti nivelvaiheen palveluissa nuori tulisi oikeasti tuntea
- Syrjäytyneet nuoret kokevat, että koulu ei ole heitä varten
- Nuoret tarvitsevat itsetunnon kohotusta ja tulevaisuususkkoa
- Tarvitsemme:
 - Kasvatuskumppanuutta ja läsnäoloa
 - vanhempien ja opettajien vuorovaikutusta
 - lasten tulee saada olla lapsia
 - psykososiaalista tukea matalalla kynnyksellä lähellä saatavissa
 - parempia etäopiskelumahdollisuuksia

Mistä ja keiden pitäisi jatkaa keskustelua?

**DIALOGEJA
TASA-ARVOSTA**

- Nuorten kanssa siitä, kuinka tasa-arvoa tulisi edistää
- Lasten kasvuyhteisön kanssa
- Sosiaalitoimen kanssa (koulutuksellisen tasa-arvon esteenä on perheiden erilaisuus)
- Lasten ja nuorten kanssa toimivien kanssa, mutta haluan jakaa näitä asioita myös oman tutkijatiimin kanssa
- Uusia toimijoita peruskouluun (uudet nimekkeet, roolit)

Osallistujien palaute

- Palautekyselyyn vastasi 11 henkilöä
- 27 % arvioi tilaisuuden onnistuneen kokonaisuutena erinomaisesti, 64 % hyvin
- 73 % arvioi pienryhmädialogin onnistuneen erinomaisesti, 27 % hyvin
- Tilaisuudessa arvostettiin: työskentelytavan luontevuutta, kiireettömyyttä, toisten kuuntelua ja kaikkien tasapuolista osallistumista
- Tilaisuudelta kaivattiin: askellusta kohti konkreettisia ratkaisuja

Visionemme | Vår vision

Jokainen voi kasvaa potentiaaliinsa

Alla kan nå sin fulla potential